

Azərbaycan-İtaliya tərəfdaşlığı yeni layihələrlə davam edir

Cari ilin ilk üç ayında Azərbaycanın ən çox bitumlu sūxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları ixrac etdiyi ölkə İtaliya olub. Belə ki, yanvar-mart aylarında həmin ixracın həcmi 3 milyon 630,3 min ton təşkil edib. Dövlət Gömrük Komitəsinin bu məlumatı bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan-İtaliya iqtisadi əlaqələri yüksək səviyyədə qalmaqdadır.

Ümumiyyətlə, iki ölkə arasında istər siyasi, istərsə də iqtisadi münasibətlər yüksələn xətlə inkişaf edir. Elə keçən il Azərbaycan-İtaliya münasibətləri çərçivəsində baş verən mühüm hadisələri xatırlatmaq kifayətdir. 2020-ci ilin fevral ayında Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya dövlət səfəri xüsusi önəm kəsb etdi. Belə ki, həmin səfər zamanı Çoxölçülü Strateji Tərəfdaşlıq haqqında sənəd imzalandı.

Ölkəmiz Vətən müharibəsində Qələbə qazandıqdan sonra İtaliya Deputatlar Palatasının sədr müavini Ettore Rosatonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycanla səfərə gəlməsi əməkdaşlıq və tərəfdaşlığın uğurla davam etdiyini təsdiqlədi. Az sonra İtaliya Respublikasının Xarici İşlər və Beynəlxalq Əməkdaşlıq Nazirliyinin dövlət katibi, ölkələrimiz arasında iqtisadi Əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyaının həmsədri Manlio Di Stefanonun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti

Azərbaycanda səfərdə oldu. Prezident İlham Əliyev hər iki nümayəndə heyətini qəbul etdi. Dövlət başçısı vurğuladı ki, onlar müharibədən sonra Azərbaycana səfər edən ilk Avropa nümayəndə heyətləridir. Əsl dostluq özünü çətin anlarda büruzə verir. Bizim üçün də bu müharibə eyni zamanda onu göstərdi ki, Azərbaycanın əsl dostları kimlərdir, hansı ölkələrdir. Prezident eləcə də İtaliya-Azərbaycan əlaqələrinin həm siyasi, həm iqtisadi, həm bütün başqa sahələrdə çox uğurla inkişaf etdiyini, bu ölkənin birinci ticarət tərəfdaşımız olduğunu bildirdi.

Əlbəttə, əlaqələrin xeyli hissəsi enerji sektoruna aiddir. Xüsusilə Azərbaycandan İtaliyaya çatanaq 3500 kilometr yol keçən “Cənub qaz dəhlizi”nin sonuncu seqmenti - TAP (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) son illər iki ölkə arasında əlaqələri daha da möhkəmləndirib. Bu kəmərin tikintisi məhz keçən ilin sonunda uğurla yekunlaşdı. Bu da o deməkdir ki, Azərbaycan və İtaliya gələcək onilliklər ərzində enerji sahəsində daha yaxın tərəfdaş olacaqlar.

Lakin gələcək əməkdaşlıqda qeyri-neft sektorunun da xüsusi çəkiyə malik olacağına şübhə yoxdur. Cari il aprelin 13-də Bakıda, ADA Universitetində keçirilən “Cənubi Qafqaza yeni baxış: münasibətdən sonra inkişaf və əməkdaşlıq” adlı beynəlxalq konfransda səsləndirilmiş fikirlər də bunu təsdiqləyir. Prezident İlham Əliyev tədbirdə İtaliya araşdırma-

çılarının suallarını cavablandıraraq bildirib ki, bu ölkənin şirkətləri Azərbaycanda indiyədək də böyük layihələr icra ediblər. Bunlara neft-kimya, neft emalı, tikinti və memarlıq layihələri daxildir. İndi biz İtalyan şirkətlərinin iştirakını daha da genişləndirmək arzusundayıq. Prezident bu barədə belə deyib: “Mən bildirmişdim ki, müharibədən sonra biz dost ölkələrdən olan şirkətləri dəvət edəcəyik. Bu, təbii haldır, çünki müharibə bizim üçün kimin kim olduğunu aydın göstəricisi idi. Əlbəttə, bizim bu və ya digər ölkənin mövqeyi ilə bağlı müəyyən ehtimallarımız var idi, ancaq 100 faiz əminlik yox idi və burada müharibə hər şeyi aydın göstərdi. İtalyan şirkətlərinin artıq dəvət edildiyi sahələrə gəldikdə, biz muzey və müharibə memoriallarının yaradılması işinə İtalyan şirkətini cəlb etmişik. Biz təkcə Bakıda deyil, digər şəhərlərdə, o cümlədən azad olunmuş ərazilərdə də Zəfər muzeyləri və müharibə memorialları yaradacağıq”.

İtaliya şirkətlərinin iştirak edəcəyi digər sahələr də çoxdur. Onların dəvət edildiyi daha bir sahə enerji istehsalı sahəsidir. Azad olunmuş ərazilərdə enerji istehsalı üçün İtaliya şirkətləri ilə təmaslar qurulub, hətta ilkin sənədlər də imzalanıb. Məlumdur ki, həmin ərazilərdə enerji istehsalı üçün nəhəng potensial var. Xüsusilə də bərpaolunan enerji mənbələrindən - sudan, günəşdən və küləkdən istifadə etmək üçün geniş imkanlar mövcuddur. Dövlət başçısı həmçi-

nin bildirib ki, azad olunmuş ərazilərdə İtaliyanın kənd təsərrüfatının inkişafı təcrübəsindən də faydalanmaq niyyətindəyik. Axı həmin ərazilər münbit torpağa malikdir və orada maksimum məhsuldarlıq əldə etmək olar.

Məlumdur ki, İtaliya dünya mədəniyyətinin mərkəzlərindən biridir. Qarabağda erməni vandallarının dağıdıb yerlə-yeksan etdiyi dini və tarixi abidələrimizin bərpası planlarını nəzərə alsaq, bu sahədə də İtaliya şirkətləri ilə geniş və çoxşaxəli əməkdaşlığa imkanlar olacaq.

Qeyd edək ki, hazırda Qarabağda öz təşkilat və müəssisələrimizlə yanaşı, Türkiyə, İtaliya və Böyük Britaniya şirkətləri də fəaliyyətə başlayıblar.

Təsədüfi deyil ki, ADA Universitetində keçirilən beynəlxalq konfransda Prezident İlham Əliyev İtaliyanın bizim yaxın dostumuz və tərəfdaşımız olduğunu bir daha vurğulayıb. Qarşı tərəfin də bu dostluq və tərəfdaşlığı yüksək dəyərləndirməsi olduqca təqdirəlayiq haldır. Son günür İtaliyanın “Il Giornale”, “Faro di Roma”, “Agenzia Nova” və “MSN Notizie” mətbuat orqanlarının Azərbaycan Prezidentinin sözügedən konfransda söylədiyi fikirlər barədə geniş yazılar dərc etməsi qarşılıqlı hörmət, etimad, etibar və rəğbətə aydın təzahürüdür.